

Hrrovské (ne)spustnuté pôdy

Lesné porasty a pôdy na krasových svahoch v okolí Hrbove boli ľudskou činnosťou počas stáročí zničené. V polovici 20. storočia sa lesníci rozhodli prinavrátiť hrrovským spustným pôdam život.

Panoramatický pohľad na zelenú kulisu nad Hrrovom (2017) / Panoramic view of the green backdrop over Hrrov (2017)

Svahy nad Hrrovom.
Uprostred je Hrrovská vyvieračka (1962).
Slopes above Hrrov. On the right in the foreground there is Hrrovská vyvieračka (1962).

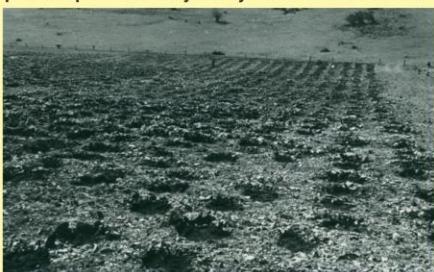

Devastované pasienky na spustných svahoch vrchu Hoszú východne od Hrrove.
Devastated pastures on the desolate slopes of the Hoszú hill east of Hrrov.

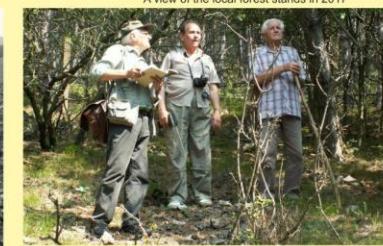
Detail pasiením a odlesňovaním poškodeného svahu.
Detail of a slope damaged by grazing and deforestation.

Devastovanie tunajších lesov začalo v 12. storočí odlesňovaním a pastvou. Tým sa naštartoval proces, ktorý už samotná príroda nebola schopná zvrátiť. Naopak, prírodné sily, a to najmä vodná a veterálna erózia, dieľo skazy len prehľbovali. Výmera spustných pôd tu dosiahla 2500 ha. Hoci takéto plochy sú takmer nezalesnitelné, lesníci si zaúmienili dokázať to. Podujali sa k tomu vedeckí pracovníci z Výskumného ústavu lesného hospodárstva vo Zvolene v spolupráci s rožňavskými lesníkmi. Použili rôzne spôsoby zalesňovania, jeden z nich veľmi netradičný, no napokon úspešný: Do skalnatých svahov vybušinou vystrelovali jamy, do ktorých autami navážali zeminu. Tam, kde autá nevyšli, zem vynášali v chrbtových košoch. Pri výsadbe sa použili sadenice jaseňa, duba, višne, jarabiny, drieňa, lipy, hrabu..., avšak extrémnym teplotným a vlhkosťným pomerom tu najlepšie odolala borovica. Dnes sú vďaka enormnému úsiliu lesníkov hrrovské svahy oživené, no boj o ich trvalú stabilizáciu neuticá. Rovnakou tak neprestať snaha lesníkov o to, aby si verejnosť uvedomila, že ich profésia nevznikla preto, aby sa lesy ničili, ale z dôvodu opačného – aby si lesy ľudstvo zachovalo a trvalo módro využívalo.

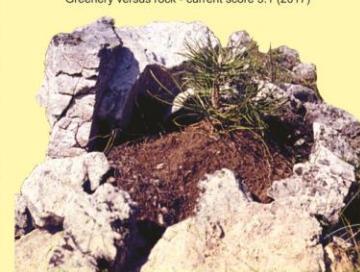

Vystrelované jamy pre zalesňovanie nad Hrrovom (1964)
Pits made by explosives for afforestation over Hrrov (1964)

Dovoz humóznej zeminy (1959)
Import of humus soils (1959)

Tunajší plachá sa dlhodobo venujú významné lesníckemu pedagogovi a vedci (zľava: Ján Lipták, Rudolf Midriák, Rudolf Sály).
Significant forestry educators and scientists have dedicated themselves to this area for a long time (left: Ján Lipták, Rudolf Midriák, Rudolf Sály).

Prežije? Čerstvo vysadená sadenica borovice v Hrrove.
Will it survive? A freshly planted pine seedling in Hrrov.

Túto lokalitu na znak úcty k historii a na pamäť budúcim generáciám vyhlásil štátny podnik LESY SR dňa 10. mája 2018 za VÝZNAMNÉ LESNÍCKE MIESTO. Garantom vyhľadávania, evidovania, obnovy a popularizácie významných lesníckych miest je Lesnícke a drevárske múzeum vo Zvolene.

The (un)desolate soils of Hrrov Forest stands and soils on the karst slopes in the vicinity of Hrrov were destroyed by human activities throughout centuries. In the middle of the 20th century foresters decided to bring life to the desolate soils. The destruction of the local forests began in the 12th century by deforestation and pasture. This has triggered a process that nature itself was not able to reverse. On the contrary, natural forces, especially water and wind erosion, have only exacerbated the work of destruction. The extent of the desolate soil fell to 2,500 hectares. Although such areas are almost unafforesterable, the foresters decided to prove the opposite. It was the scientists from the Research Institute of Forestry Management in Zvolen who decided to cooperate on this task with the foresters from Rožňava. They used different ways of afforestation, one of which was very unusual, but eventually proved successful: They shot explosives in the rocky slopes to create pits, into which the lorries brought the soil. Where the lorries could not make it, the soil was carried on the backs of horses. The seedlings of ash, oak, sour cherry, rowan, dogwood, lime, hornbeam, etc. were used for planting but pine resisted best the extreme temperature and humidity ratio. Nowadays, thanks to the enormous effort of the foresters, the slopes in Hrrov have been restored but their struggle for their permanent stabilization has not died away. Similarly, the foresters' effort is to make the public aware that their profession was not made to destroy forests, but because of the very opposite – so that mankind could preserve them and continue to use them wisely.

This site, as a sign of respect for history as well as for the memory of future generations, was declared by the state enterprise LESY SR in 2018 a SPECIAL FORESTRY SITE. The Museum of Forestry and Wood Technology in Zvolen is the guarantor of searching, recording, restoration and popularization of important forestry sites.

The black-and-white photographs were provided by prof. Ing. Rudolf Midriák, DrSc., one of the scientists who devoted themselves to this site. The author of the current colour photographs is Ing. Roman Uhlíar. Graphic design: Stanislav Parobok.

Južné svahy erodovaných spustných pôd Horného vrchu v Slovenskom krase nad Hrrovom (1962)
Southern slopes of the eroded desolate soils of the Horný vrch in Slovenský kras above Hrrov (1962)

Pohľad na tunajšie lesné porasty v roku 2017
A view of the local forest stands in 2017

Zelen kontra skala – aktuálne skóre 5:1 (rok 2017)
Greener versus rock - current score 5:1 (2017)